

Kazatel: Josef Hurta

Písně:

Čtení: Žalm 10

Text: Mt 24, 3 – 14 *Když seděl na Olivové hoře a byli sami, přistoupili k němu učedníci a řekli: "Pověz nám, kdy to nastane a jaké bude znamení tvého příchodu a skonání věku!" Ježíš jim odpověděl: "Mějte se na pozoru, aby vás někdo nesvedl. Neboť mnozí přijdou v mém jménu a budou říkat 'já jsem Mesiáš' a svedou mnohé. Budete slyšet válečný ryk a zvěsti o válkách; hled'te, abyste se nelekali. Musí to být, ale to ještě není konec. Povstane národ proti národu a království proti království, bude hlad a zemětřesení na mnoha místech. Ale to vše bude teprve začátek bolesti. Tehdy vás budou vydávat v soužení i na smrt a všechny národy vás budou nenávidět pro mé jméno. A tehdy mnozí odpadnou a navzájem se budou zrazovat a jedni druhé nenávidět; povstanou lživí proroci a mnohé svedou a protože se rozmůže nepravost, vychladne láska mnohých. Ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen. A toto evangelium o království bude kázáno po celém světě na svědectví všem národům, a teprve potom přijde konec.*

Jsme stále ve vánočním čase, ale víme, že ani vánoční čas nečiní svět lepším nebo bezpečnějším. Mezi lidmi vládou obavy a pocit nejistoty a ohrožení. Právě do takové situace zní Ježíšovo: Hled'te, abyste se nelekali! Je to zřejmě nejdůležitější věta toho přečteného oddílu. Ale copak se dá strach ovládnout? Strach je přirozená reakce na ohrožení. Určitá míra strachu je přímo užitečná, protože je sebezáchovná. Ovšem to slovo „lekat se“ v řečtině znamená doslova zneklidnění, ztrátu vnitřní vyrovnanosti. Je to jistá rozkolísanost, zachvění. Ježíšovo „Hled'te, abyste se nelekali“ tedy znamená: hled'te to ustát, hled'te to zvládnout a zpracovat, protože ono se neděje nic nečekaného. Nic, o čem byste předem nevěděli. Nic, co by vás mělo zaskočit.

Čeho se tedy nemáme lekat? Ježíš říká: „Budete slyšet válečný ryk a zvěsti o válkách. Povstane národ proti národu a království proti království, bude hlad a zemětřesení na mnoha místech. Mnozí odpadnou a navzájem se budou zrazovat a jedni druhé nenávidět; povstanou lživí proroci a mnohé svedou, a protože se rozmůže nepravost, vychladne láska mnohých.“ Už když to člověk poslouchá, není to nic pěkného. Hotová apokalypsa. Však se těmto Ježíšovým slovům také tak říká: Malá neboli synoptická apokalypsa, protože ji najdeme ve všech synoptických evangeliích. Takových apokalyptických vizí existovalo a existuje spousta. Je ale zvláštní, že tato apokalypsa zní z úst Ježíšových pozoruhodně ne-apokalypticky. Všimněte si: Tam, kde ostatní apokalypsy burcují, bijí na poplach a v každé události vidí znamení doby, Ježíš naopak říká: Toho si nevšímejte. To ještě není ono. Tam, kde ostatní vidí apokalypticky úplně všechno, Ježíš, ačkoli si vypůjčuje apokalyptickou rétoriku, nakonec vždycky řekne: Hlavně se nenechte pobláznit. To, co se děje kolem vás, je, dá se říct, ve světě celkem běžné. To ještě není apokalypsa. Děje se jen to, co je přirozeným důsledkem lidské svobody i lidské hříšnosti. Ale tohle ještě není cíl. Ten je dál.

Ježíšova slova nejsou ani strašením, že bude ještě hůř. Jsou varováním před zoufalstvím. Znamenají: nezoufejte si! Nedejte na to, až se bude říkat: „Tak to je konec!“ Podle Ježíše je tomu naopak. Není to konec, ale začátek. K něčemu dalšímu to spěje. Ale nevěřte ani na žádného lidského zachránce, vysvoboditele, nevěřte nikomu, kdo se bude tvářit jako spasitel lidstva. Uslyšíte mnoho vůdců, spasitelů a zachránců země či vlasti; a v souvislosti s tím budete jistě slyšet i všelijaké zvěsti o válkách. Budete mít plné uši válečného zpravodajství. Volně by se to dalo přeložit i jako šíření paniky: uslyšíte jak o samotných válkách, tak budete vnímat i paniku, která se před nimi a kolem nich šíří. Po nás, Ježíšových učednících, se však žádá, abychom této panice nepropadli a hlavně, abychom nepropadli beznaději či dokonce ztrátě víry v Boží vládu nad světem. Vždyť to, co se ve světě děje, a čemu se patrně nedá vyhnout, to ještě není cílová stanice. To není konečná.

Ježíš říká: Ano, musí to být, ale to ještě není konec. Povstane národ proti národu a království proti království, bude hlad a zemětřesení na mnoha místech. Ale to vše bude jenom začátek bolesti.

To nám samozřejmě zní skutečně jako strašení, že bude ještě hůř. A vlastně opravdu: Ježíšova řeč rozhodně není lacinou útěchou, není laciným chlácholením, že můžeme zůstat v klidu a nad věcí

a že např. nás křesťanů se to nebude nijak dotýkat. Ježíš jedním dechem dodává: „Tehdy vás budou vydávat v soužení i na smrt a všechny národy vás budou nenávidět pro mé jméno.“ Jestliže Ježíš před chvílí říkal: nenechte se strhnout falešnými mesiáši, protože to se vás netýká; nemínil tím zaslíbení, že by se nás nedotkly negativní dopady takových událostí. Ježíšova slova nás nenechávají na pochybách: V hladomorech budou hladovět i křesťané a v utrpení trpět i křesťané stejně jako ostatní. A možná i víc než ostatní. Zažijete pronásledování pro mé jméno, říká Ježíš. Ale když si to tak zesumírujeme, to vše přece bylo přítomno po celé křesťanské dějiny. Tedy skutečně to nejsou znamení až nějakého konce, nýbrž hned začátku, přesně tak jak říká Ježíš: To ještě nebude konec, to je teprve začátek. A vlastně je to spíše chronické: soužení, mučednictví a nenávisť, to je ve světě přítomno permanentně.

Důležité je však konstatování: „A tehdy mnozí odpadnou a navzájem se budou zrazovat a jedni druhé nenávidět.“ Našli bychom jistě v historii církve plno příkladů, ale pro nás je aktuální současnost. Neměli bychom být ani dnes zmateni, jestliže jsou věřící lidé vystaveni v západní společnosti nedůvěře či přímo nenávisti. Také by nás nemělo překvapit, že mnozí od víry v Boha odpadnou, jakmile by jim mělo něco hrozit. Blízko k odpadnutí má každý, kdo bere víru pouze jako něco, co mu nijak nepřekáží v úspěšném a spokojeném životě. Věrnost Hospodinu, která něco stojí, není nikdy populární. Být ochoten něco obětovat pro „pouhou“ víru je západní sekularizovanou společností často vnímáno jako fanatismus. Jako něco nepochopitelného. Ale pro věřícího člověka je skutečně na místě klást si otázku: Převládá u nás strach z ohrožení života nebo strach z našeho selhání ve víře v Boha? Co se nám jeví jako horší možnost?

Ten dnešní oddíl končí jasným konstatováním: „Ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen.“ Ne ten, kdo vytrvá jen do chvíle, dokud se mu nic zlého neděje. Ale kdo vytrvá do konce. Přičemž Ježíš říká: To, co vidíte kolem sebe, to ještě není ten konec, to ještě není cíl.

Kdy tedy přijde konec? Znamením konce překvapivě není válečný ryk a zvěsti o válkách. Ani hlad či zemětřesení na mnoha místech. Ani lživí Mesiášové a falešní proroci, kteří mnohé svedou. Ani rozmach nepravosti, ani vychladnutí lásky mnohých.“ O tom všem Ježíš říká: To ještě není konec. Místo válek, nenávisti a protivenství, což jsou skutečnosti, které tu byly vždycky, je znamením konce něco jiného. Čteme: „A toto evangelium o království bude kázáno po celém světě na svědectví všem národům, a teprve potom přijde konec.“ Znamením druhého Kristova příchodu je tedy svědectví církve a její zvěstování evangelia po všem světě.

A teď to nejdůležitější: Pro svědectví má řečtina slovo „martyrion“, které znamená zároveň mučednictví. Vlastně jen tak je naše svědectví o Kristu pravdivé, pokud jsme ochotni vždy za svou vírou stát a případně pro ni i trpět. To je pro svět znamením, že Kristus, k němuž upínáme svou víru a naději, bude mít poslední slovo a přijde nás soudit živé či mrtvé.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, odpusť nám, že namísto naděje sdílíme spíše pocity bezmoci a strachu. Vyznáváme svou nestatečnost v konfrontaci se zlem, vyznáváme svoji ustrašenost a skepsi při pohledu na budoucnost. Ty nás však povoláváš, abychom byli svědky radostné zvěsti. Dej nám ze své milosti vše potřebné k pravému svědectví tomuto světu a k věrné službě tobě i lidem. Kéž ti plně důvěřujeme a ve víře na tebe spoléháme. Amen.*

Přímlovná modlitba: *Pane náš Ježíši Kriste, modlíme se, abys nám dal sílu nepodílet se na neužitečných skutcích tmy, naopak dej nám odvalu, abychom se nebáli jít proti proudu světa. Napřim nás a pozvedni naše hlavy tak, abychom s radostnou nadějí vyhlíželi tvé království. Pane, prosíme, abys byl se všemi, kdo prožívají úzkost, zklamání, životní krizi. K těm všem se přiznávej svým milosrdenstvím a láskou. Prosíme za všechny nemocné, za ty, kteří ztrácejí vyhled kupředu. Prosíme za všechny, kteří jsou naplněni obavami z budoucnosti, kterým se broutí to, nač spoléhali, a kteří si nevědí rady. Prosíme za lidi, kteří mají zmatek v tom, co je pomíjivé a co naopak vydrží. Pane, ty vstupuješ se svou zázračnou milostí i tam, kde lidé válčí, ubližují a nařikají. Ty jsi Immanuel, Bůh s námi. Na to spoléháme. Amen.*